

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Obedientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

mo capite, excipiat casus læsæ Majestatis divinæ per hæretum, vel humanæ per conspirationem adversus Principem; cùm sint delicta minus frequentia, super sedeamus nunc dicere, & scribentibus de hoc Argumento, libentes relinquamus. *Leg. Azor. p. 2. lib. 2. cap. 2. quest. 13.* & deinceps Navarr. *l. c. n. 12. alioque.*

15. Quid, si Princeps det liberam facultatem occidendi proscriptos à patria, licetne filius patrem occidere poterit?

Respondeo: Nonnulli Iuriconsulti posse contendunt Ita Bartol. in l. si adulter. §. libero ff. de adulter. cum in instit. de actionibus, §. Rursus, n. 22. apud Dicastill. *mox citandum*, tum quia filius debet alimenta negare Patri proscripto; ergo & poterit occidere: tum quia sicubi adsunt leges, ut qui proscriptos occiderit, certam mercedem consequatur: à cuius consecutione non excluduntur filij.

16. Sed profecto pro hac sententia nec ego, nec Covarr. de Mat. c. 7. §. n. 5. Dejus, in cap. 5. qua. Eccl. num. 4. de cons. alique, suffragium dabimus: quia id graviter, atque adeo mortaliter repugnat cum charitate, & pietate, quæ filius debet patri amplecti: lege Dianam p. 8. r. 7. ref. 42. & Iulium Clarum apud Dicastillum *mox citandum*; leges verò illæ, quæ filium non excipiebant, merito jam del. n. re, quia impiæ sunt: ut & impietate esset, denegare alimenta patri proscripto. *Leg. Layman. l. 5. sect. 5. r. 3. p. 3. c. 2. num. 2.* & lege item quæ mox dicemus §. 6. qui hanc nostram sententiam extendit etiam ad parentes respectu filij, & ad uxorem respectu mariti, &c. Quod si pater sumeret arma contra Patriam, vel Principem, vel sit, ut loquimur, captivus violatores, quem alicubi numerari audio inter rebelles primi capitis, utpote admodum Reipub. ac Principi nocentem; prohibeo quidem filium, ne patris alimenta ministret, id enim quid negativum est: At positivè interficere præcipere non audeo: quærat alia via, quæ illud Communitatis publicum malum averti possit. Quid, si pater nullâ vi possit ab armis contra patriam averti? occidatur, inquit Dicastillus, l. 2. de inst. r. 1. d. 10. dub. 1. num. 13. propter bonum universale Rep.

17. Quod denique, contra reverentiam filialem peccaret filius, si recognoscere, ut notat Azor. p. 2. lib. 2. c. 2. §. 10. ex contemptu nollet patrem, ob ejus paupertatem: At si non ex contemptu, sed ad vitandum aliquod incommodum, aut erubesc. entiam, certè, quia non esset injuria directa in patrem, à mortali culpa (sic puto) esset excusandus.

Obedientia.

18. Superest obedientia, quæ parentibus debetur. Primò in ijs, quæ spectant ad bonos mores. Quare præcipienti patri, ne filius scortetur; ne ludis prohibitis vacet, ne noxias familiaritates foveat; si is minis obediatur, mortale peccatum committit: ex Sancto Thoma 2. 2. q. 104. art. 5. speciatim in confessione declarandum. Ita Arag. 2. 2. quest. 62. art. 3. d. 1. ad 2. Angelus v. Filius, n. 29. Præcipienti, inquam: nam si solum interposita fuerit, quamvis replicata admonitio: ipsa inobedientia mortalis non erit. Secundo, in ijs, quæ parentibus obstringitur filius, quæ ad domus gubernationem pertinent: sub culpa gravi in rebus gravibus, præsertim, si accedat contemptus, vel pertinax obstinatio; sub veniali, in levibus.

19. Ex quo complexionem contra te sic instituam, Policrates: Si in ijs, quæ ad familiæ gubernationem graviter pertinent, obligatur filius parentibus morem gerere: qua fronte tu deferere atque in exterarum nationes, contra eorundem replicata imperia, te conferre, ingratus audebis?

20. Ad hæc Policrates, qui egat, ut modò innui, ingenio, ac varietate loquendi promptus; præmissa non vulgari officiosorum verborum insinuatione, sic interrogat: Inquiri, Pater sapientissime, An peccet filius ætate jam grandior, causis instructus vehementibus, præ-

sertim ad solidam animæ suæ salutem pertinentibus, parentibus verò de familiæ nullum inferens detrimentum si à domestica consuetudine, postulat ut fas est, à patre veni, quamvis minis impetrat, atque inquam, peccet si domo discedat? Non peccaturum, respondit Hierotheus: tunc enim filius, tam multa adiuncta congerat quæ certa supponis, suum majus bonum (multoque magis, si de æterna agatur salute) ex quo patris sententiæ præponere legitime valet. Teneo igitur te, (substantia adolescens) teque pronuntio meis consiliis assentientem. Tu non ignoras; ego invitatus (alium hic suspensum traxit Policrates) experior mores pervicaces meos non certè erga alios, in quorum gratiam liberalem me, atque verbanum ingenium habere animadvertit, ne teo qua sanguinis disunctione insolenti adversus Parentem meum Plutogenem. Sapissimè enim, data vel levissima occasione, in illum vehementer indignor, imò per meum gravissimum scelus) erubescit, sed ignoscere fateor) injuriis illum aggredi, atque oblatine la-cessere non dubito. Quæ turbatione familiæ, etiam inter edendum, etiam inter domesticos consanguineorum, familiarumque convivium; quæve malo exemplo tu, Pater, in universum ex vicinia norunt. Remedium tantis malis cum naviter exquirerem, dum cum ipso in eadem domo versar, invenire datum non est. Oppugnant naturæ semel, vel bis, te cum victoria opponis; sæpe, vel semper id moliaris occumbes. Quid ergo? Heu fugi, non jam crudeles, sed natales terras fuge litus amarum, an mihi etiam litus amarum? Domo exire juvat, reverentiam quam patri debeo, sic melius præne fecim: nihil convitiando absens, quam coram, semper in contumelias incidendo. Deinde, familiam nostram (quod Deo optimo acceptum referre grati debemus) ita patre, matre, germanoque fratre solertissimo ornata constat, ut nihil proflus detrimenti et mea absentia passura sit. Quamobrem ergo me crimine condemnas? præsertim cum ex hac professione, quamplura sperem exorare à Rege, ad splendorem familiæ nostræ ad amplificandas fortunas, ad sororum mearum nobiliora matrimonia conquiendâ. Hæc, & alia similia, ita diserte, & cogitate congestit adolescens, ut Hierotheus non modò illum ab omni proflus peccato vindicaverit, sed se futurum intercessorem apud Plutogenem, pro ejusmodi discessu, receperit. Tum consueta verborum urbanitate ultro, citroque habitata, cubiculo discessit ad patrem; qui exoratus tandem per Hierotheum, sub eundem ferè mensem, & quidem optimo eventu, ut deinde rescivimus, Policratem libens, volensque dimisit.

§. III. An invitatus parentibus Maritimum iure filius licet.

ET jam instabant Paschales Feriæ, atque ad præsentia peccata, sacræque synaxis suscipiendam confluxant in templa frequentes de more Fideles, cum Plutogenes Hierotheum convenit, precaturque, ut sacro illorum dierum tempore Aloysiam filiam à proposito nuptiarum illarum deterreret. Spondit is operam suam: nec multò post puella, amita, & consuetis pedissequis associata, armæ labes depositura, ad Hierotheum suum, familiæque, à confessionibus, accessit; qui illam præveniens: secum inquit, antè breviter agam, quàm peccata pascere aggrediari; quid scilicet in assumendo statui tibi liceat, vel congruat expositurus. Vix his auditis, præsensit Aloysia, quò tenderent ejusmodi verba, Et, o Pater, respondit, quàm gratè antevertis desiderium meum, quo jam idem à te laicitari non multò antea proposueram? Neque enim apud parentes meos ex summo animo dixi, quod de illo juvene ad tuas astra fortè pervenit, sed potiùs, ut eos oscitantes ad indigno, ac justo matrimonio collocandam, excitarem: me, inquam, annum jam vigesimum sextum agentem, nec à Deo impulsam (sic ipsi placet)